

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 280/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 7/2016 z 23. novembra 2016, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 236/2013, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 7/2016 z 23. novembra 2016, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 236/2013, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 12. januára 2017.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 12/2012-194 z 15. januára 2013 bola zamietnutá žaloba sťažovateľky ako žalobkyne proti Slovenskej republike, zastúpenej Národnou bankou Slovenska (ďalej aj „žalovaná“ alebo „NBS“), o náhradu škody vo výške 8 961,58 € s prísl.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 236/2013-221, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 7/2016 z 23. novembra 2016 bolo dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu bolo právnomu zástupcovi sťažovateľky doručené 21. decembra 2016.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že vložila svoje peňažné prostriedky do PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len „družstvo“) ako jeho členka. Družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky od členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov. Družstvo malo danú činnosť vykonávať na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v zmysle § 126 zákona o cenných papieroch, na základe zverejneného prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska.

Družstvo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov používalo výhradne služby spoločnosti CAPITAL INVEST o. c. p., a. s. (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“), ktorá vykonávala činnosť do 1. marca 2011, keď jej NBS odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb.

Nadobúdanie majetkových hodnôt a ich spravovanie upravovala zmluva uzatvorená medzi družstvom a obchodníkom s cennými papiermi. Miera zhodnotenia peňažných

prostriedkov vložených sťažovateľkou do družstva mala byť 8 % ročne (garantovaná výška zhodnotenia).

Nad činnosťou družstva a obchodníka s cennými papiermi mala zákonnú právomoc vykonávať dohľad NBS, a to v zmysle ustanovenia § 136 a nasl. zákona o cenných papieroch. Kompetencie dohľadu jej vyplývali aj podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľka viacnásobne v priebehu súdneho konania poukazovala na to, že peňažné prostriedky vložila do družstva výhradne z dôvodu, že sa spoliehala na to, že družstvo a obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými vykonáva dohľad NBS, čo malo zabezpečiť ich riadne fungovanie, ako aj ochránenie a zhodnotenie jej peňažných prostriedkov.

Na základe informácií od družstva sa sťažovateľka v máji 2010 dozvedela, že obchodník s cennými papiermi k 30. aprílu 2010 skončil činnosť pre družstvo, neodovzdal družstvu žiadne portfólio, ale ani zverené finančné prostriedky, a že preto družstvo nemá prostriedky na výplatu sťažovateľkou zverených peňazí vrátane ich zhodnotenia. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že nemala vedomosť o tom, že môže dôjsť ku škode na jej investícii. Družstvo totiž tvrdilo, že obchodník s cennými papiermi predkladal vyúčtovania nenasvedčujúce neplneniu záväzkov.

V dôsledku nezákonného konania obchodníka s cennými papiermi sťažovateľke vznikla škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil jej majetok, pretože túto sumu jej družstvo nevrátilo a ani nevráti.

Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že okresný súd jej žalobu zamietol z dôvodu, že údajne nepreukázala vznik škody. V tejto súvislosti vychádzal z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cz 110/84, ktoré označil za ustálenú súdnu judikatúru. Poukázal na skutočnosť, že nárok na náhradu škody je údajne možné uplatniť voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi (družstvu) z iného titulu. Preto, kým sťažovateľka nepreukáže bezúspešné domáhanie sa úhrady svojej pohľadávky voči družstvu, nie je daný predpoklad zodpovednosti žalovanej. Nárok sťažovateľky mal byť

teda uplatnený predčasne, lebo konkurzné konanie voči družstvu dosiaľ nie je ukončené a vzhľadom na jeho stav nie je možné jednoznačne konštatovať vylúčenie možnosti uspokojenia pohľadávky sťažovateľky voči družstvu v konkurze. Okrem toho sťažovateľka nepreukázala nesprávny úradný postup NBS, pretože táto údajne nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva. Navyše sťažovateľke údajne nemohla vzniknúť škoda v príčinnej súvislosti s konaním obchodníka s cennými papiermi, keďže nebola v žiadnom záväzkovom či inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi. Okresný súd bol tiež tej mienky, že v prípade neprijatia dostatočných opatrení po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi chýba príčinná súvislosť s prípadnou škodou sťažovateľky.

Na základe odvolania sťažovateľky (z dôvodov, ktoré podrobne uvádza) rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 236/2013-221, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

Podľa názoru krajského súdu povinnosť aktualizovať prospekt investície bola družstvu uložená až od 1. januára 2009, družstvo malo povinnosť dodržiavať prospekt až po 1. júni 2010, skúmanie rizikovosti portfólia nebolo zákonnou povinnosťou družstva, a preto ani nebolo povinnosťou NBS v uvedených smeroch na činnosť družstva dohliadať. Zo zmluvy medzi družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplývalo, že tento obchodoval vo vlastnom mene na účet družstva, a preto riziko nieslo družstvo, ktoré dávalo pokyny na nákup či predaj toho-ktorého finančného nástroja. Zodpovednosť žalovanej nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči družstvu či sekundárnu zodpovednosť družstva voči sťažovateľke. Platí tiež, že sťažovateľka sa nemôže domáhať náhrady škody voči žalovanej za nesprávny úradný postup NBS. Nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od toho, čo očakáva účastník, ktorého práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať. Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom. Napokon je podľa krajského súdu podstatné, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom môže byť voči žalovanej uplatnený až vtedy, ak sťažovateľka nemôže

dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Nárok na náhradu škody od žalovanej by mohla sťažovateľka uplatniť až vtedy, ak by preukázala, že sa bezúspešne domáhala jej vydania v konkurznom konaní, pretože existencia pohľadávky uplatnenej v konkurznom konaní vylučuje vznik škody. Nie je pritom daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, a to existencia samotnej škody.

V dovolaní, ktoré sťažovateľka podala proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu, uviedla, že ho podáva na základe § 237 písm. f) v spojení s § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) Občianskeho súdneho poriadku, pričom v dovolaní tvrdila, že rozsudok krajského súdu (ale aj okresného súdu) je vecne aj právne nesprávny a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietala tiež, že krajský súd rozhodol svojvoľne (arbitrárne) a formalisticky. Podľa sťažovateľky judikatúru, ktorú považoval za vhodnú, citoval, ale ostatnú a rovnako dôležitú zamlčal alebo ju ani nespomenul. Rozsudok krajského súdu nevychádza z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založený na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, keďže zistenia vychádzajú z neúplného dokazovania. V ďalšom sťažovateľka podrobne uvádza, v čom konkrétne treba vidieť nesprávnosť skutkových a právnych záverov krajského súdu.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 7/2016 z 23. novembra 2016 bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté. Podľa názoru najvyššieho súdu podané dovolanie by bolo procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľka namietala, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. O procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. V prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania podľa § 237

písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Táto môže viesť k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku]. Vadu takejto povahy možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní. Samotná tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhnuté dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je takouto vadou. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, jeho rozhodnutie môže byť z tohto dôvodu nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Taktiež ak súd nevykoná dokazovanie takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, dochádza k tzv. inej vade, ktorá však prípustnosť dovolania nezakladá. Samotné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá, lebo je iba relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je považovaná za tzv. inú vadu konania, teda nie za procesnú vadu podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ale len tzv. inú vadu konania. Aj keby dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu bolo prípadne nepreskúmateľné, nemohlo by to založiť prípustnosť dovolania sťažovateľky.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudok krajského súdu je postavený na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú nepodložené a arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Nápravou rozsudku krajského súdu sa najvyšší súd odmietol zaoberať, keď vyhodnotil dovolanie ako neprijateľné (správne má byť zrejme „nepřípustné“, pozn.). Zo strany najvyššieho súdu a krajského súdu sa tak nerešpektoval ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva, a to najmä v otázkach limitácie dohľadu zo strany NBS, nahrádzania zodpovednosti žalovanej primárnou zodpovednosťou obchodníka s cennými papiermi voči družstvu či družstva voči sťažovateľke a subsidiarity uplatneného nároku voči žalovanej vo vzťahu k pohľadávke uplatnenej sťažovateľkou

v konkurznom konaní voči družstvu. Konkrétne pripomienky vo vzťahu k uvedeným otázkam sťažovateľka v ďalšom podrobne rozvádza.

Sťažovateľka dospieva napokon k záveru, že najvyšší súd svojím uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Najvyšší súd de facto odmietol právo sťažovateľky na súdnu ochranu a vytvoril jej prekážku v prístupe k spravodlivosti. Ide o zásah do práva sťažovateľky na spravodlivý proces.

Podľa sťažovateľky zásahom do práva na spravodlivý proces je aj to, že najvyšší súd nedostatočne odôvodnil svoj záver, hoci právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe nepochybne aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie bolo odmietnuté s poukazom na to, že je neprípustné, keďže sťažovateľkou namietaná procesná vada, ale ani iné vady nevyšli najavo. Sťažovateľka je toho názoru, že najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať. Z odôvodnenia uznesenia rovnako nie je zrejmé, akých úvah sa najvyšší súd pri odmietnutí dovolania pridrižoval.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo7/2016 zo dňa 23.11.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/236/2013, 5Co/474/2015 zo dňa 20.10.2015 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/7/2016 zo dňa 23.11.2016 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/236/2013, 5Co/474/2015 zo dňa 20.10.2015 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť v časti smerujúcej pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 7/2016 z 23. novembra 2016 treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia

označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru sťažovateľky uznesenie najvyššieho súdu nerešpektuje ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva týkajúci sa rozhodujúcich skutkových a právnych okolností prípadu, vybočuje z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práva a znamená vlastne odmietnutie práva sťažovateľky na súdnu ochranu. Okrem toho uznesenie nie je dostatočným spôsobom odôvodnené, keďže nie je z neho zrejmé, čo možno považovať za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy.

Ústavný súd je presvedčený, že závery najvyššieho súdu treba v otázke prípustnosti dovolania považovať za dostatočné, zodpovedajúce dlhoročnej konštantnej judikatúre, a preto aj plne presvedčivé. Argumentácia najvyššieho súdu ani v najmenšom nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor, sama osebe bez ďalšieho nezakladá porušenie označených práv.

Najvyšší súd vychádza zo správnej (ani sťažovateľkou nespochybnenej) premisy, podľa ktorej v danej veci možno prípustnosť dovolania vyvodiť len z v tom čase platného a účinného ustanovenia § 237 (od 1. januára 2016 § 237 ods. 1) Občianskeho súdneho

poriadku, keďže dovolanie smerovalo proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu a nešlo o žiaden z prípadov uvedených v ustanovení § 238 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku. Rovnako je nepochybné, že dovolanie, ktorého prípustnosť sa opiera o ustanovenie § 237, možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 [§ 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku].

Sťažovateľka prípustnosť dovolania síce oprela o ustanovenie § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), avšak dovolanie neodôvodnila uvedením konkrétnych skutočností, z ktorých by odňatie možnosti konať pred súdom vyplývalo [teda v zmysle § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku], pretože v skutočnosti namietala nesprávne skutkové a právne závery okresného súdu a krajského súdu, teda dôvody subsumovateľné pod ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b) a c) Občianskeho súdneho poriadku. Tieto dovolacie dôvody však možno právne relevantným spôsobom uplatňovať iba v prípade dovolania, ktorého prípustnosť sa opiera o ustanovenie § 238, resp. § 239 Občianskeho súdneho poriadku.

Z uvedeného rámca režimu prípustnosti dovolania, ako aj vzájomného vzťahu medzi prípustnosťou dovolania a uplatniteľnými dovolacími dôvodmi možno uzavrieť, že dovolanie sťažovateľky sa javilo už na prvý pohľad ako jednoznačne neprípustné, a tak ho v konečnom dôsledku najvyšší súd napokon aj posúdil.

Uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za formalistické, keďže námietkou nesprávneho skutkového a právneho posúdenia rozhodujúcich skutočností sa vzhľadom na existujúcu právnu úpravu dovolacieho konania nemal právo zapodievať. Práve opačne, z medzí svojich právomocí by vybočil vtedy, keby sa zaoberal správnosťou skutkových a právnych záverov nižších súdov. Tak medze prípustnosti dovolania, ako aj medze vlastnej prieskumnej právomoci zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe.

Sťažnosť v časti smerujúcej pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 236/2013, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015 treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Hoci ústavnému súdu nie je známe, kedy presne nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu č. k. 5 Co 236/2013-221, 5 Co 474/2015 z 20. októbra 2015, dá sa bezpečne usúdiť, že k tomu muselo dôjsť ešte koncom roku 2015, najneskôr však začiatkom roku 2016. Z dátumovej pečiatky okresného súdu nachádzajúcej sa na rozsudku krajského súdu totiž vyplýva, že spis spolu aj s písomným vyhotovením rozsudku krajského súdu bol na okresný súd vrátený už 28. októbra 2015, pričom dovolanie podané sťažovateľkou muselo napadnúť na najvyšší súd ešte začiatkom roku 2016, lebo dovolacie konanie bolo na najvyššom súde vedené pod sp. zn. 4 Cdo 7/2016.

Za uvedeného stavu sťažnosť ústavnému súdu odovzdanú na poštovú prepravu 12. januára 2017 treba považovať za oneskorene podanú.

Z podanej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka začiatok plynutia zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odvodzuje z dátumu doručenia uznesenia najvyššieho súdu jej právnomu zástupcovi (21. decembra 2016).

Vo všeobecnej rovine možno so sťažovateľkou súhlasiť v tom, že v prípade podania dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu treba spravidla považovať za včas podanú sťažnosť ústavnému súdu tak vo vzťahu voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj voči rozhodnutiu dovolacieho súdu, ak je sťažnosť podaná v dvojmesačnej lehote počítanej od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu. Vyplýva to z ustanovenia § 53 ods. 3 v spojení s ustanovením § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Podanie dovolania ako účinného mimoriadneho opravného prostriedku oddiaľuje začiatok plynutia lehoty podľa § 53 ods. 3

zákona o ústavnom súde vo vzťahu k odvolaciemu rozhodnutiu do momentu doručenia rozhodnutia, resp. momentu právoplatnosti dovolacieho rozhodnutia.

Uvedený zásadný záver však nemôže platiť v prípade, keď ide o dovolanie, ktoré je vzhľadom na konštrukciu jeho argumentácie už na prvý pohľad neprípustné. V takomto prípade nemožno dovolanie (z materiálneho hľadiska) považovať za účinný mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd poukazuje aj na svoj právny názor (*mutatis mutandis* napr. IV. ÚS 49/2010), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno takúto sťažnosť považovať za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (k tomu porovnaj aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. proti Českej republike a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky; zv. 29/uznesenie č. 3 a ďalšie).

Napokon ústavný súd poukazuje na to, že v skutkovo i právne analogickej veci iného sťažovateľa vedenej na všeobecných súdoch taktiež proti NBS, v ktorej boli tým istým právnym zástupcom uplatňované v podstate totožné skutkové a právne argumenty, pričom všeobecné súdy posúdili uplatňovaný nárok na náhradu škody rovnako ako v tejto veci, uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 6/2017-14 z 11. januára 2017 bola sťažnosť odmietnutá z tých istých dôvodov ako v tomto prípade.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2017